

RAMAZANIN AYI RAHMET, BAĞIŞLANMA VE BEREKET

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi rabbi'l-âlemîn. Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh. Kemâ yen-beğî li celâli vechihî ve li azîmi sultanih. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi ihsânin ecmaîn.

Emmâ ba'd.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Çok mübarek, çok değerli, çok sevaplı, çok kârlı bir aya ulaşmış bulunuyoruz. Ramazanınız mübarek olsun. Allahu Teâlâ hazretleri bu Ramazan'da Cenâb-ı Hakk'ın kullarına bahşedeceği ecirlerden, sevaplardan, nimetlerden, rahmetlerden cümlemizi en yüksek derecede faydalandırsın. Ramazan'ı hayırlı güzel geçirip rahmetine erip cennetini kazanmayı cümlemize nasip eylesin. Geçmişlerimize rahmeylesin. Ümmet-i Muhammed'e lütfeylesin. Hastalarımıza şifalar versin. Dertlilerimizin dertlerine devalar versin. İşlerimizi rast getir-

sin. Kazançlarımızı helal, hayırlı eylesin. Oruçlarımızı güzel tutmamızı nasip eylesin. Bayrama ulaştığınız zaman, Ramazan'ın sonunda hem maddî hem mânevî bakımdan bayram yapacak bir noktaya erişmiş olmayı Allah nasip eylesin. En mühimi de Ramazan'ın içinde saklı bulunan Kadir gecesinden yararlanmayı, tam istifade etmeyi Allah nasip eylesin. Çünkü Kadir gecesini bin aydan daha hayırlı bir gece.

a. Bu Bereket Ayı

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz Ubâdet'übnü Sâbit *radiyallahu anh*'ten Taberânî ve İbnü'n-Neccar'ın rivayet ettiğine göre Ramazan gelince şöyle buyurmuş:

أَتَاكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ شَهْرُ بَرَكَةٍ، فِيهِ خَيْرٌ يُغْشِيكُمْ
اللَّهُ فَيُنزِلُ الرَّحْمَةَ، وَيَحُطُّ فِيهِ الْخَطَأُ، وَيَسْتَجِيبُ
فِيهِ الدُّعَاءَ. يَنْظُرُ اللَّهُ تَنَافُسَكُمْ، وَيُبَاهِي بِكُمْ
مَلَائِكَتَهُ، فَأَدُّوا اللَّهَ مِنْ أَنْفُسِكُمْ خَيْرًا، فَإِنَّ الشَّقِيَّ
مَنْ حُرِمَ فِيهِ رَحْمَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.

Etâküm şehrü Ramazan. “Size Ramazan ayı geldi.”

İşte Ramazan ayı geldi.

Şehrü bereketin. “Bu, bereket ayı.”

Her şeyin bereketlendiği bir ay, sevapların çoğaldığı bir ay, nimetlerin çoğaldığı bir ay. Gördüğümüz görmediğimiz hayırlı güzel şeylerin arttığı, bereketlendiği bir ay.

Fihi hayrün yağşâkümü'llâh. “Bu ayın içinde sizi kaplayacak, örtecek her tarafınızı bulacak bir hayır vardır.” *Fe-yünzilü'r-rahme.* “Allah hayırla sizi kaplayacak, sizi hayra bürüyecek ve üzerinize rahmet indirecek.” *Ve yehuttu fîhi'l-hatâyâ.* “Günahları afv u mağfiret edecek.”

Evet, insan suçludur, kusurludur, kulluğunda eksiklikler çoktur, bilerek bilmeyerek hata etmiştir. Nefsine uymuştur, şeytana kanmıştır. Pişmandır, perişandır, üzülyordur. Ramazan ayında Allah hataları affedecek.

Ve yestecîbü fîhi'd-duâ'. “Ve duaları kabul edecek.”

Ramazan bol bol dua edeceğimiz bir aydır. Cenâb-ı Hak bu ayda duaları kabul eder.

Onun için ne derdimiz varsa o derdimizi düşünelim, Cenâb-ı Hakk'a dua edelim. Dertlerimizin devasını bizlere ihsan eylesin.

Yenzuru'llâhu tenâfüseküm. “Allahu Teâlâ hazretleri bu ayda sizin ibadete koşmanız ve birbirinizle hayır ve ibadet yapmak konusunda yarışmanıza lütfuyla nazar eder.”

Mü'minler hayırları yapmakta koşuşturuyor. Kimisi Kur'an okuyor, kimisi namaz kılıyor, kimisi tesbih çekiyor, kimisi sadaka dağıtıyor, zekât veriyor. Kimisi mukabele dinliyor, kimisi iftar ziyafeti çekiyor, kimisi sahura çağırıyor, kimisi çocuklara, yetimlere, dullara göz kulak oluyor. Cenâb-ı Hak mü'minlerin sevap kazanmak için bütün bu telaşlarına, koşuşturmalarına nazar eder.

Ve yübâhî biküm melâiketehû. “Ve meleklerine kullarını metheder.”

Kullarını gösterir, kulları ile övünür. “Bak benim mü'min kullarım nasıl hayırlara koşuyorlar. Bu ayda nasıl canlandılar, nasıl güzel ibadetler yapıyorlar.” diye meleklerle mübâhat eyler. Mübâhat eylemek, “övünmek” demektir, “güzel şeyleri sıralayıp, sıralayıp övünmek” mânasına.

Fe-eddü'llâha min enfüsiküm hayran.

“Madem Cenâb-ı Hak sizi rahmetine daldıracak. Madem Cenâb-ı Hak hayır ile sizi örtecek. Siz de kendinizden Cenâb-ı Hakk’a kulluğunuzu güzel yapın Hayrın karşılığını siz de kulluk olarak güzel yapın. Siz de Cenâb-ı Hakk’a bu ayda hayırlar takdim edin. Bu onun hayrının, onun sizlere bahşettiği hayırların mukabili olsun. Ona mukabil siz de böyle hayır işleyin.”

Fe inne's-şakiyye men harume fîhi rahmetu'llahi azze ve celle. “İnsanlar iki çeşittir; bir kısım saâddirler, bir kısmı şakîdirler.”

“Saâid” demek, “Cenâb-ı Hakk’ın rahmetine mazhar, sevdiği kullar” demek, “Cennete girecekler.” demek. “Şakî” demek “Cenâb-ı Hakk’ın kızdığı kullar, gazap ettiği kullar, günahkârlar, cehenneme girecekler” demek.

Asıl şakî, asıl Allah’ın sevmediği ve günahkâr olan kul o kimsedir ki bu ayda azîz ve celîl olan Cenâb-ı Hakk’ın rahmetini kazanamamış. İşte asıl şakî, şekâvet ehli, eşkiyâ o kimselerdir ki şu ayın, bu kadar güzel kaynayan, coşan, bereketlerinden faydalanamamış; işte o asıl şakîdir.

“Biliyorsunuz geçtiğimiz Beraat kânilinde, kimlerin saîd olduğu, kimlerin şakî olduğu mânevî defterlere kayıt edilecek.” diye hadîs-i şerîflerde belirtiliyor. “Yâ Rabbi! Bizim adımızı şakîler defterine yazma, saîdler defterine yaz.” diye, o gece dualar yaptık.

Cenâb-ı Hak dualarımızı kabul eylesin, kusurlarımızı bağışlasın. Kötü huylardan bizi kurtarsın ve bizi bu duruma düşürmesin.

“Ramazan gelip geçmiş de istifade edememiş, bu ayda dağıtılan mükâfâtlardan hiç nasip alamamış, hiçbir şey kazanamamış, bu ayı bomboş geçirmiş. İşte asıl şakî odur.” diyor, Peygamber Efendimiz. Maalesef mü’minlerin bir kısmı bu durumda olabilir. Gaflette olur, çevresi olmaz. Cami ile ilişkisi olmaz. Belki tek bir şehirde yaşıyordur. Belki etrafında böyle bir ortam yoktur ama oraya gitmesin ne yapalım. Âhîret daha önemli, âhîretini kurtarabileceği yere gitsin. Belki hiç Ramazan’da bir değişiklik olmayacak. Hiç öteki mü’minlerin yaptığı sevaplı işleri yapamayacak. Camilere gidemeyecek, namazları kılamayacak, eski kusurlarına devam edecek. Bu

ay gelip geçecek mahrum olacak, mahrum kalacak belki. Allah o duruma düşürmesin.

İnsanın dinini kurtarması için yerini yurdunu terk edip başka diyarlara göçmesi bile gerekiyor. Dinini kurtarmak için çoluk çocuğunu, kendisini cehennem ateşinden kurtarmakla vazifelidir. Başka yerlere bile göçmesi gerekiyor. “Nereye gidersem dinimi daha iyi yaşayabilirim? Oraya nasıl gidebilirim?” diye düşünmesi gerekiyor.

Diyelim ki Sırpların çok olduğu bir şehirde tek başına aile olarak yaşıyor. Adamların kendisine kızgın kızgın baktığını görüyor. Bir fırsat bulursa kendisine, çoluk çocuğuna, evine, malına mülküne, zarar vereceğini hissediyor.

Bir insan o düşmanların arasında kalmak ister mi?

Kalmak istemez. Emniyetli, müslümanların olduğu, kendisini seven, kendisinin sevdiği insanların olduğu yere göçmek ister ya. İşte şeytanlı yerlerden, günahlı yerlerden, haramlı yerlerden, ibadetsiz yerlerden, namazsız niyatsız yerlerden, Ramazansız oruçsuz yerlerden insanların ondan daha fazla büyük bir korku ile kaçması lazım.

Evet, orada yiyor içiyor, karnı tok ama âhireti gidiyor. Mânevî mahrumiyet ve mânevî bakımdan şakî olmak, madde bakımdan zulme uğramaktan çok daha fenadır.

İnsan maddî bakımdan zarara uğrarsa ölürse şehit olur. Yapılan ıstıraplara sabrederse sabrından dolayı mükâfât alır. Ama mâneviyatı yıkılıp giderse mâneviyatı kalmazsa o çok fena olur.

Onun için buna çok dikkat etmemiz gerekiyor. Dinimizi korumak ana fikrimiz olmalı. Nerede dinimizi daha güzel yaşayabileceksen oraya gitmeliyiz, göç etmeliyiz, çare aramalıyız.

Bizim İsveç'te ne işimiz var? Hepimizin ayrı hikâyesi vardır. Türkiye'den o şehirden, bu şehirden Allah nasip etti, kalktık buraya geldik. Tabii ki fayda umduğumuz için geldik. Gelenler; "Burada Türkiye'de olmayan bazı şeyleri sağlıyoruz." diye geldi. Maddî fayda için.

Türkiye neresi İsveç neresi? Buralara kadar gelebiliyoruz, annemiz babamız orada kalabiliyor, onlardan ayrı durabiliyoruz, gurbete

çıkabiliyoruz da cenneti kazanmak için, âhîreti kazanmak için insan bir gayret gösteremez mi?

Onun için çok acıyalım. Camisiz yerlerde olanlara, ibadetsiz çevrede olanlara, İslâm'la ilgisi olmayan insanların arasında yaşayanlara çok acıyalım. Onlara nasihat edelim. Onları müslümanların çok olduğu yerlere çekmeye çalışalım. Kendimiz de bulunduğumuz yerde bir güzel İslâm topluluğu oluşturmaya çalışalım. Camisi ile, hanım dernekleri ile, çocukların her şeyi ile, ne yapıp yapıp bir müslüman toplum oluşturmaya gayret edelim. Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizin yardımcısı olsun.

Bir hadîs-i şerîf daha okuyup namaz kılmaya geçelim. Çünkü arkadaşlarla; “07.30’da vaaz, 08.00’de namaz diye kararlaştırdık.” Namazı sekize almamızın sebebi, “Namaz kılamayan hiçbir kardeşimiz kalmasın. diyerdir. Çünkü bazıları altıda kılacaklar. Altıda kıldıktan sonra kardeşlerimizin öbürleri yurttta kalacaklar, boynu bükük kalacaklar. Çalışanlar kılamayacaklar. Biz de dedik ki madem elimizde iki tane imkân var. Birisi altıda kılsın, tamam.

Ötekisi de sekizde kılsın ki gelemeyenler gelsin. Ulaşamayanlar ulaşınsın. Çok da büyük bir fark olmaz.

Bir teravih namazı bir saat sürer. Nihayet uzun uzun kıldığın zaman bir buçuk saat sürer. İnsan kalkar gider. Sekiz, dokuz buçuk, dokuz buçuk, on da zaten çok tabi bir zaman, evine gideceği bir zaman.

Onun için bugün bir hadis daha okuyup namaz kılmaya geçelim. Beklediğimiz bazı kardeşler hâlâ gelmedi ama bilmiyorum, onlar çalıştığı için mi gelmedi, başka yerde kıldığı için mi gelmedi?

أَتَاكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ، شَهْرٌ مُبَارَكٌ. فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
صِيَامَهُ، تَفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ، وَتُغْلَقُ فِيهِ
أَبْوَابُ الْجَحِيمِ، وَتُغْلَى فِيهِ مَرَدَّةُ [الشَّيَاطِينِ]؛ وَفِيهِ
لَيْلَةٌ هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ. مَنْ حُرِمَ خَيْرَهَا فَقَدْ
حُرِمَ.

Etâküm şehrü Ramazân. Şehrün mübârekün. Farada'llâhü aleyküm sıyânehû. Tüftehu fîhi ebvabü's-semâi ve tuğleku fîhi ebvâbü'l-

*cahîm. Ve tuğallü fîhi meredetün ve fîhi ley-
letün hiye hayrün min elfi şehrin men harume
hayrehâ fekad harume.*

Ahmed b. Hanbel, Neseî ve diğer bir kay-
nak Ebû Hüreyre *radıyallahu anh*'ten bu ikinci
hadîs-i şerîfi rivayet eylemiş.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

Etâküm şehrü Ramazân. “Ramazan ayı
size geldi.”

İşte Ramazan ayına kavuştuk.

Ramazan ayı ne zaman geldi?

Akşam ezanı ile beraber geldi. Şu anda
Ramazan'ın içindeyiz.

Nasıl oluyor?

Şöyle oluyor: Akşam ezanı okunurken, gü-
neş batınca eski bir gün bitiyor. Güneş batar
batmaz yeni bir gün başlıyor, çünkü eski gün
bitti. Birisinin bittiği yerde yenisi başlar. Şimdi
Ramazan başladı.

Ne zaman başladı?

Güneş batar batmaz Ramazan'ın biri baş-
ladı. Böyle ölçülür şeyler.

Bizde yeni bir gün ne zaman başlıyor?

Gece 12'de başlıyor.

Bunu kim tespit etmiş?

Akıllılar, fikirliler oturmuşlar, akıl fikir ileri sürmüşler:

“Biz şimdi ta güneşin battığı sırada tarihi değiştirirsek adam dairesinde çalışırken, -memurlar, vesaire- tarihi yanlış yazar. En iyisi herkesin uyuduğu, işine gittiği, işini kapattığı, evine gittiği bir zamanda, uyku sırasında şu rakamı değiştirelim. İş belli olmasın.” diye düşünmüşler, 12.00'ye almışlar.

12'de ne oluyor?

Geceleyin 11.59'da gece etrafına bakınsan “Gün değişti.” diye bir olay, bir tıngırtı duyacak mısınız, bir ses duyacak mısınız? Hiçbir şey duyulmaz. Çünkü hiçbir şey yok. Bu sadece farazî bir şey, “Şu saatte olsun.” demişler.

Ama İslâm'a göre bir yeni günün başlaması, eski günün bitmesi çok tabii. Güneş battığı zaman eski gün bitiyor. Gün gitti, güneş gitti, gün bitti. Tamam. Yeni bir gün başladı. Şu anda biz Ramazan'ın içinde bulunuyoruz.

Onun için orucun süsü, gece ibadetidir. Gece ibadeti olarak da teravih namazını kıla-
cağız. Bu bir gece ibadetidir. Çünkü ortalığa
karanlık bastı. “Buradan da sevap alalım.”
diye Allahu Teâlâ hazretleri bize geceleyin na-
maz kılmayı işaret buyurmuş. Peygamber
Efendimiz de teravih namazını bizler için sün-
net kılmış.

b. Sahura Kalkmak Sünnet

Onun için yarının gündüzünde oruç tutma-
dan önce, şimdi gecesinde ibadet ederek se-
vap kazanacağız. Başlangıcımız bu. Ondan
sonra sahura kalkacağız.

“Hocam, ben dayanabiliyorum. Sahura
kalkmasam da, yatsam da öyle oruç tutsam.”

Sahura kalkmak sünnet, sünneti yapmak
da sevap. Sahurda bereket var. Maddî mânevî,
sıhhî, gördüğümüz görmediğimiz, aklımızın er-
diği ermediği faydalar var. Kalkıp yarım bar-
dak süt içip, bir iki bir şey atıştırmak gerekir.
Bir hurma şeklinde bile olsa sahur yemeği yen-
mesini Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*
Efendimiz tavsiye ediyor.

Sahurdan sonra imsak kesilir kesilmez, oruç tutmaya başlayacağız. Burada bizim oruç, 05.30'dan, 03.10 geceye kadar, altı saat otuz küsur dakika sürecek. Bir dakika iki dakika buradan olduğu için 11. Altı saat, kırk bir dakika sürecek bizim orucumuz. Halbuki yaz olan yerlerde on sekiz saat, on sekiz buçuk saat oruç tutanlar olacak. Bizimkinin üç misli zaman aç kalıp tutanlar olacak. Bizimki rahat.

Ama bizim de buralara yaz mevsimi geldiği zaman şu gecemiz kadar gündüzümüz uzun olacak. O zaman oruç tutacağız. O şekilde içinizde görmüş kardeşler vardır. Allah hepsini kabul etsin. Ama bu arada biz istifade ediyoruz. Aslında bizim Avustralya'da olmamız gerekiyordu. Bizim tutacağımız oruçlar on sekiz saat olacaktı. Cenâb-ı Hak bizi burada tuttu. Biz eşyayı topladık. Arkadaşlarla veda-laştık, selamlaştık, helalleştik. Kalktık, gittik ama yine geldik, elhamdülillah. Demek ki Ramazan'ı burada geçirecektik. Pekâlâ.

Şehrün mübârekün. “Bu ay mübarek bir aydır.”

Mübarek ne demek?

Hem maddî bakımdan bereketli, hem mânevî bakımdan bereketli. Hem insanın parası pulu, evinde rızkı bol olur hem sevabı çok olur hem de mânevî çok feyizlere erer.

Farada'llâhu aleyküm sıyânehû. “Bu ayda oruç tutmayı Allah size farz kıldı.”

Evet, Ramazan orucu dinin gereklerinden bir tanesidir. İslâm'ın ana duvarlarından, İslâm'ın binasının temellerinden bir tanesidir. Ramazan orucu çok önemli bir ibadettir. Çok da faydalı bir ibadettir. Orucun çok muazzam faydaları var. Allah nasip ederse önümüzdeki günlerde anlatırız.

c. Ramazan Ayında Semanın Kapıları Açılır

Bu ay girer girmez -şu anda başladı- mânevî âlemde çok büyük değişiklikler olur. Görünmeyen, mânevî âlemde Cenâb-ı Hak çok değişiklikler yapar. Peygamber Efendimiz onları anlatıyor:

Tüftehu fîhi ebvâbü's-semâ. “Ramazan ayında semanın kapıları açılır.”

Başka zaman kapalı.

Bu neye benzer?

Türkiye'den bazı arkadaşlar İsveç'e gelmek istiyor, vize alamadığı için gelemiyor. Ama serbest olduğu zaman hemen atlayıp gelecek, kolaylıkla gelecek. Vize var. Aslında İsveç'e gelmeye hiç benzemez. Gelse ne olacak, gelmese ne olacak? Ama semanın kapıları vizeli. Her zaman geçilmiyor. Ameller de geçmiyor.

Ama Ramazan'da semanın kapıları açılır, yapılan ibadetler gökyüzüne ulaşır, Cenâb-ı Hakk'ın divanına varır. Başka zaman belki melekler durdurup geri çevirebilirler.

Ve tuğlaku fîhi ebvâbü'l-cahîm. “Cennetin kapıları açılır, cehennemın kapıları da kapanır.”

Tehlikeler azalıyor. “Cehennemın kapıları kapanır.”

Ve tüğallü fîhi meredatün. “Azılılar zincirlere vurulur.”

Bir başka rivayette; “şeytanların azılıları” diye de geçiyor. Büyük şeytanlar bu ayda faaliyet yapamaz duruma getirilir. Başka zaman serbest olan, dolaşan, canavar gibi azılı olanlar, bağlanır, ufak tefekler ortada dolaşır.

Ejderha nerede, küçücük bir yılan nerede? Azılıları bağlanır.

Ve fîhi leyletün hiye hayrün min elfi şehri.
“Ve bu ayın içinde bir gece vardır ki bin aydan daha hayırlıdır.” O hangisi? Kadir gecesi. Ne zaman olabilir? Saklı, belli değil; saklı bir zaman.

Men harume hayrehâ fakad harüme. “Kim bu ayın mükâfâtlarına erememişse, Allah ona o mükâfâtları haram kılmışsa, o mükâfâtlardan mahrum kalmışsa, tamam. İşte, o çok fena bir durumdadır, çok büyük mahrumiyete düşmüş demektir.” diyor Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz. Allahu Teâlâ hazretleri bu ayın bütün güzelliklerini anlayıp, sezip, yaşayıp, bütün mükâfâtlardan bol bol hisseler almayı cümlemize nasip eylesin.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
29 Şa'bân 1421 / 27.11.2000

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü